

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek we
Wrocławiu
Wrocław

Kuratorium Oświaty we Wrocławiu

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w przedszkolu przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania przedszkola w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Przedszkole realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój dzieci.
2. Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się
3. Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Dzieci są aktywne.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Przedszkole wspomaga rozwój dzieci, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość wychowania przedszkolnego.
9. Rodzice są partnerami przedszkola.
10. Wykorzystywane są zasoby przedszkola i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Przedszkole w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie przedszkolem służy jego rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez przedszkole wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r.

Przedszkole może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagań przez przedszkole.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagań przez przedszkole.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagań przez przedszkole.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagań przez przedszkole.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagań przez przedszkole.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 08-01-2015 - 16-01-2015 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Zuzanna Włodyjowska i Janusz Wrzał. Badaniem objęto dzieci (39 uczestniczyło w wywiadach grupowych w podziale na dwie grupy, 119 brało udział w zajęciach obserwowanych w 6 oddziałach), rodziców (155 wypełniło ankietę, 11 uczestniczyło w wywiadzie grupowym) i nauczycieli (11 uczestniczyło w wywiadzie grupowym). Przeprowadzono także wywiad indywidualny z dyrektorem przedszkola i przedstawicielem organu prowadzącego, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwację przedszkola. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje działanie przedszkola w zakresie wymagania: *"Respektowane są normy społeczne"*.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

APOEW - Ankieta badająca przebieg ewaluacji [ankieta poewaluacyjna]

OP - Arkusz obserwacji przedszkola

OZ - Arkusz obserwacji zajęć w przedszkolu

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki przedszkola

AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

WGD - Scenariusz wywiadu grupowego z dziećmi

WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami

WR - Scenariusz wywiadu grupowego z rodzicami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką przedszkola

WPN - Scenariusz wywiadu z pracownikami niepedagogicznymi

WPOP - Scenariusz wywiadu z przedstawicielem organu prowadzącego

Obraz przedszkola

Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek we Wrocławiu prowadzone jest przez Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki Siostry Salezjanki, Inspektorii Wrocławskiej. Całokształt jego pracy opiera się na personalistycznej koncepcji człowieka, systemie wartości chrześcijańskich głoszonych przez Kościół Katolicki oraz systemie wychowawczym św. Jana Bosko.

Od 2008 roku przedszkole funkcjonuje na osiedlu Muchobór Wielki, w południowo - zachodniej części dzielnicy Wrocław - Fabryczna. Najstarszy łaciński zapis o Muchoborze, niegdyś podwrocławskiej wsi, pochodzi z roku 1155, gdy był własnością biskupstwa wrocławskiego.

Obiekt, który zajmuje przedszkole ma długą oświatową tradycję, bowiem już w latach 20 - tych minionego stulecia, w jego murach funkcjonowała Szkoła ewangelicka, a w kolejnych okresach Szkoła Podstawowa Nr 25 i Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 2.

Przystosowanie obiektu do potrzeb małych dzieci pozwoliło na utworzenie w nim sześciu oddziałów - ze względu na duże zainteresowanie rodziców ofertą przedszkola obecnie trwają przygotowania do otwarcia kolejnego oddziału przedszkolnego. Dbałość o zapewnienie dzieciom bezpiecznych warunków pobytu to jeden z podstawowych, skutecznie realizowanych, priorytetów przedszkola. W codziennych działaniach dyrektor, nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni tworzą przestrzeń do zapewnienia dzieciom poczucia bezpieczeństwa emocjonalnego i budowania korzystnych relacji interpersonalnych pomiędzy wszystkimi grupami tworzącymi przedszkolną społeczność. Jak wskazują Siostry Salezjanki, cyt.: **"...Zadaniem wszystkich pracowników przedszkola jest stwarzanie rodzinnej, ciepłej atmosfery, sprzyjającej właściwemu rozwojowi dziecka, aby w myśl zasady św. Jana Bosko formowało się na "dobrego chrześcijanina i uczciwego obywatela".**

Pełniejszą informację na temat pracy Niepublicznego Przedszkola Sióstr Salezjanek we Wrocławiu, w obszarze objętym ewaluacją zewnętrzną, znajdują Państwo na dalszych stronach raportu.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek we Wrocławiu
Patron	
Typ placówki	Przedszkole
Miejscowość	Wrocław
Ulica	Stanisławowska
Numer	46
Kod pocztowy	54-611
Urząd pocztowy	Wrocław
Telefon	0713743003
Fax	
Www	www.przedszkole-salezjanki.wroc.pl
Regon	022033525
Publiczność	niepubliczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	155
Oddziały	6
Nauczyciele pełnozatrudnieni	14.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	6.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	1.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	25.83
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	11.07
Województwo	DOLNOŚLĄSKIE
Powiat	Wrocław
Gmina	Wrocław
Typ gminy	gmina miejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Respektowane są normy społeczne.	A
Relacje między wszystkimi członkami przedszkolnej społeczności są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Dzieci w przedszkolu czują się bezpiecznie. (D)	✓
Dzieci wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. (D)	✓
Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. (D)	✓
W przedszkolu kształtuje się postawę odpowiedzialności dzieci za działania własne i działania podejmowane w grupie. (D)	✓
Podejmowane działania wychowawcze są monitorowane i modyfikowane w razie potrzeb. (D)	✓
W przedszkolu, wspólnie z rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz modyfikuje w razie potrzeb. (B)	✓
Dzieci wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych. (B)	✓

Wnioski

1. Dyrektor i pracownicy przedszkola umiejętnie kształtują przestrzeń do budowania korzystnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami tworzącymi przedszkolną społeczność i zapewnienia dzieciom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego.
2. W przedszkolu widać dbałość o wzmacnianie pozytywnych zachowań dzieci i eliminowanie zagrożeń co sprawia, że posiadają one wiedzę na temat norm postępowania w grupie i na ogół się do nich stosują.
3. Działania wychowawcze przedszkola, analizowane i modyfikowane z udziałem rodziców, przyczyniają się do rozwoju u dzieci cech samodzielności i odpowiedzialności. Dzięki nim bardzo wysoki jest też stopień respektowania obowiązujących w przedszkolu norm zachowania.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Respektowane są normy społeczne.

Stan oczekiwany:

Przedszkola powinny kształtować postawy zgodne z wartościami i normami społeczeństwa demokratycznego. Poznawanie zasad i rozumienie ich znaczenia dla funkcjonowania społeczności przedszkolnej i społeczeństwa stanowi element rozwoju. Świadomość tego, jak ważne jest przestrzeganie wspólnie ustalonych reguł, decyduje o sukcesie grup. Ważnym zadaniem przedszkola jest tworzenie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, a także klimatu sprzyjającego rozwojowi dzieci.

Poziom spełnienia wymagania: A

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek we Wrocławiu zapewnienia dzieciom bezpieczne warunki pobytu zarówno w sferze rozwoju fizycznego, jak i psychicznego. W codziennych sytuacjach widoczne są przyjazne relacje interpersonalne pomiędzy wszystkimi grupami tworzącymi przedszkolną społeczność. Dzieci uczone są zasad postępowania, których należy przestrzegać, wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje i na ogół zgodnie z nimi postępują.

W przedszkolu widoczna jest spójność działań nauczycieli w kształtowaniu właściwych zachowań dzieci i odpowiednim reagowaniu w każdej sytuacji, gdy łamane są normy społeczne. Wszystkie nauczycielki inicjują działania zachęcające dzieci do podejmowania decyzji i brania odpowiedzialności za nie.

Procesy wychowawcze zachodzące w przedszkolu podlegają stałemu monitorowaniu i modyfikacji, uczestniczą w nim również rodzice. Zmiany, dokonane tą drogą w ostatnim okresie, dotyczyły form współpracy z rodzicami oraz wsparcia psychologicznego.

Obserwacja zajęć, a także wymienione przez dzieci przykłady własnych działań świadczą o ich dużej samodzielności i odpowiedzialności.

Obszar badania: Relacje między wszystkimi członkami przedszkolnej społeczności są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Dzieci w przedszkolu czują się bezpiecznie.

Działania dyrektora i pracowników przedszkola sprzyjają kształtowaniu przestrzeni zapewniającej bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne dzieciom będącym pod ich opieką oraz budowaniu korzystnych relacji interpersonalnych pomiędzy wszystkimi grupami tworzącymi przedszkolną społeczność opartych na poszanowaniu praw, podmiotowości oraz otwartości na potrzeby i oczekiwania innych.

Wzajemne relacje pomiędzy wszystkimi grupami tworzącymi społeczność przedszkola oparte są na szacunku i zaufaniu, o czym świadczą wypowiedzi wszystkich respondentów biorących udział w badaniu. Rodzice w wywiadzie wskazali m.in. na serdeczne, przyjazne, bezpośrednie, a zarazem rzeczowe relacje między gronem pedagogicznym a nimi. Podkreślili także, że mają codzienny kontakt i przekaz informacji o swoich dzieciach, zawsze mogą liczyć na pomoc, fachowe wsparcie. W bieżących kontaktach dostrzegają otwarcie na drugiego człowieka, aktywne słuchanie (brak barier komunikacyjnych) i uwzględnianie wzajemnych potrzeb, mają poczucie, że nie są anonimowi "... nauczyciele znają wszystkie dzieci - nie tylko te z własnej" grupy...". Zaznaczyli, że nauczyciele i rodzice współpracują ze sobą.

Działania nauczycieli skutecznie wspierane są przez pracowników niepedagogicznych, co również zaznaczyli w wywiadzie rodzice wskazując m.in. na ich życzliwość, wyrozumiałość, tworzenie rodzinnej atmosfery, znajomość dzieci z imienia i nazwiska, a także, że są dyskretne, życzliwe i słuchają "między wierszami". W przedszkolu pielęgnowany jest zwyczaj uroczystego obchodzenia urodzin każdego przedszkolaka, nauczyciela i pracownika niepedagogicznego.

Atmosfera jaką tworzą pracownicy i przyjazne relacje między dziećmi w przedszkolu (sytuacje konfliktowe wśród dzieci to pojedyncze przypadki, na które niezwłocznie reagują nauczycielki) przekładają się, zdaniem rodziców, na relacje jakie są pomiędzy samymi rodzicami - czego odzwierciedleniem jest m.in. ich współpraca, utrzymywanie kontaktu mailowego, zawiązywane przyjaźnie. Jednocześnie rodzice zwrócili uwagę na to, że dzieci uczone są w przedszkolu witania się poprzez podanie ręki (codziennie rano gdy przychodzą i po południu gdy idą do domu), znają i stosują formy grzecznościowe, potrafią się przeprosić, zapraszają się do domu (np. na urodziny), pomagają sobie przy ubieraniu, pożyczają sobie potrzebne rzeczy (np. pastę do zębów), gdy grupy są łączone (np. po godz. 15 - tej) to starsze opiekują się młodszymi. Ich zdaniem dzieci lubią ze sobą przebywać.

Dyrektor i pracownicy niepedagogiczni wskazali dodatkowo m.in. na włączanie rodziców w proces wychowawczy i edukacyjny oraz kierowanie się w codziennych działaniach, zarówno w relacjach pomiędzy pracownikami przedszkola a rodzicami i ich dziećmi, jak i pomiędzy sobą, zasadami i wartościami chrześcijańskimi stanowiącymi fundament procesu wychowawczego. Zadaniem wszystkich pracowników przedszkola jest stwarzanie rodzinnej, ciepłej atmosfery, sprzyjającej właściwemu rozwojowi dziecka, aby w myśl zasady św. Jana Bosko formowało się na "dobrego chrześcijanina i uczciwego obywatela". Odpowiednia relacja między nauczycielem i dzieckiem oraz klimat zaufania, życzliwości i bezwarunkowej akceptacji są istotą tego procesu. Zasady wychowawcze i elementy religijne wzajemnie się uzupełniają i współtworzą tzw. środowisko wychowawcze.

W przedszkolu dzieci czują się bezpiecznie, co potwierdzają zarówno wyniki ankiety przeprowadzonej wśród rodziców, wypowiedzi nauczycieli, dyrektora oraz pracowników niepedagogicznych, jak i poczynione w trakcie badań obserwacje - przy czym spośród ogółu rodziców uczestniczących w badaniach ankietowych kilkunastu wskazało (16 z 155), że raz lub kilka razy ich dziecko wspomniało o lęku, ale wynikał on raczej z problemów

adaptacyjnych niż poczucia zagrożenia, a w pojedynczych przypadkach (2 z 155) zaznaczono, że raz lub kilka razy pojawiały się wyraźne sygnały o poczuciu zagrożenia (wykres. 1j). W wywiadzie grupowym dzieci chętnie wskazywały na to co lubią w zachowaniach innych dzieci w przedszkolu - powiedziały, że lubią swoich rówieśników m.in. za dzielenie się zabawkami, pomysłowość, śmieszne żarty, zapraszanie do zabawy (zob. tab. 1).

Dbłość o bezpieczeństwo dzieci przejawia się m.in.:

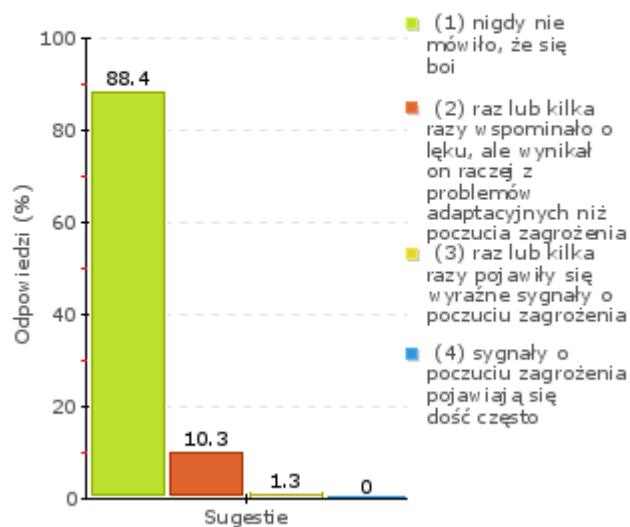
- wyposażeniem i zagospodarowaniem przestrzeni będącej w dyspozycji dzieci (sale przedszkolne, plac zabaw, łazienki, korytarze) stosownie do ich potrzeb rozwojowych np. sprzęt, meble, zabawki, pomoce dydaktyczne są certyfikowane/atestowane - na bieżąco monitorowany jest ich stan techniczny,
- zainstalowaniem w przedszkolu monitoringu zewnętrznego i wewnętrznego,
- usytuowaniem portierni bezpośrednio przy wejściu do przedszkola - pracownik przedszkola upoważniony jest wpuszczania na jego teren osób z zewnątrz (w tym rodziców), co powoduje, że nie mogą wejść osoby niepożądane, a ponadto nie może dojść do niekontrolowanego wyjścia dziecka z przedszkola,
- przestrzeganiem zasady odbierania dzieci z przedszkola tylko przez rodziców lub osoby przez nich upoważnione (obowiązuje forma pisemna),
- zainstalowaniem odpowiednich zabezpieczeń przy klatkach schodowych,
- uczeniem dzieci zasad bezpieczeństwa (np. zasad poruszania się po przedszkolu), zarówno podczas zajęć zorganizowanych, jak i zabaw dowolnych oraz czynności higieniczno - porządkowych - proces ten wspierany jest przez osoby z zewnątrz np. policjanta, lekarza, ratownika medycznego, strażaka, niejednokrotnie zaangażowani są w te działania rodzice, pomocny jest także wypracowany w każdej grupie kodeks dotyczący norm i zasad obowiązujących w przedszkolu,
- uwzględnianiem w rozkładzie dnia zalecanych proporcji zagospodarowania czasu przebywania dzieci w przedszkolu (zabawy swobodne, zajęcia dydaktyczne, pobyt na powietrzu, czynności samoobsługowe, organizacyjne i inne),
- dbałością o żywienie dzieci zdrowymi produktami, w tym sporządzaniem posiłków dostosowanych do diety dzieci (wynikających z zaleceń lekarza) - w bieżącym roku szkolnym dotyczy to 10 dzieci,

Grono pedagogiczne i pozostały personel szczególną uwagę przywiązuje do przyjaznego sposobu komunikowania się z dziećmi zarówno w sferze werbalnej (ton głosu, zwracanie się do dzieci po imieniu, cierpliwe tłumaczenie, wyjaśnianie), jak i pozawerbalnej (gest, mimika, mowa ciała, kontakt wzrokowy, okazywanie akceptacji, dostrzegania, uśmiech) oraz nawiązania pozytywnych relacji z rodzicami.

Organ prowadzący jest na bieżąco informowany na temat bezpieczeństwa w przedszkolu i podejmuje działania mające na celu jego zwiększenie (zob. tab. 2).

Czy Pana/i dziecko czuje się bezpiecznie w przedszkolu? AR

Liczebność: 155

Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Co lubicie w zachowaniach innych dzieci w przedszkolu? [WGD] (8223)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	Grupa VI. Dzieci miały problem z uogólnieniem, co lubią w zachowaniach innych dzieci stąd powiedziały z kim lubią się bawić i dlaczego. Wskazując konkretne dziecko/dzieci uzasadniły, że lubią się z danym dzieckiem bawić ponieważ cyt: "jest miły dla mnie, bo też mnie lubi, robi fajne budowle, ma świetne pomysły na zabawę, nie dokucza mi, mówi śmieszne żarty, dzieli się zabawkami, jest pomysłowa, zaprasza mnie często do zabawy, dogadujemy się."
2	Grupa V. Lubimy, gdy ktoś chce się z nami bawić, gdy zaprasza do zabawy albo na urodziny. Lubimy jak ktoś nam pomaga, kiedy potrzebujemy pomocy.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie informacje na temat bezpieczeństwa w przedszkolu otrzymują Państwo jako organ prowadzący? Czy Państwo, jako organ prowadzący, podejmują jakieś działania w celu zwiększenia bezpieczeństwa w przedszkolu? [WPOP] (8966)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	bieżące informacje o potrzebach przedszkola w zakresie bezpieczeństwa	np. doposażenie placu zabaw, zabezpieczenie przedszkola przez monitoring - współpracujemy z przedszkolem w polepszeniu bezpieczeństwa przedszkola przez przeprowadzanie odpowiednich remontów czy zakupów.
2	informacje o wydarzeniach zagrażających bezpieczeństwu dziecka	np. zagrożenie bezpieczeństwa jednego dziecka dziecka ze strony rodzica.
3	informacje o wypadkach czy chorobach, które mogłyby zagrażać dzieciom	
4	współdziałanie w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków przebywania dzieci w przedszkolu	monitoring zewnętrzny i wewnętrzny w przedszkolu, portiernia zabezpieczająca wejście do przedszkola przed osobami niepożądanymi jak i niekontrolowane wyjście dziecka z przedszkola, wyposażenie sal z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, odpowiednie poręcze i zabezpieczenia klatek schodowych, sprzątanie i wietrzenie pomieszczeń, różnorodność zajęć, przeplatanie zajęć dydaktycznych zajęciami ruchowymi, spacer, troska o odpowiednie ubieranie się dzieci wychodzących na powietrze, właściwe wyposażenie placu zabaw sprzyjające bezpiecznemu przebywaniu na nim dzieć
5	współdziałanie w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy personelu przedszkola	odpowiednie wyposażenie stanowisk pracy, higiena pracy, ważne badania lekarskie

Obszar badania: Dzieci wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje.

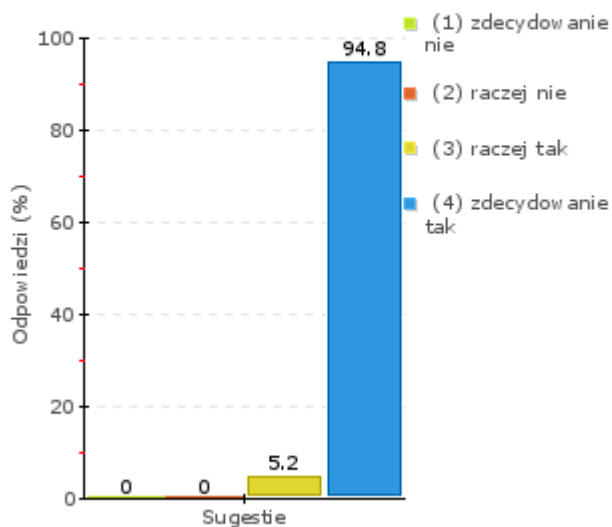
Nauczycielki uczą dzieci zasad postępowania, których należy przestrzegać - w efekcie podejmowanych działań dzieci wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje i na ogół zgodnie z nimi postępują.

W opinii rodziców (wykres 1j) dzieci w przedszkolu są jasno informowane, jakich zasad postępowania należy przestrzegać - w kraju odpowiednie wskaźniki są niższe, co oznacza korzystną różnicę na rzecz Niepublicznego Przedszkola Sióstr Salezjanek we Wrocławiu (np. dla odpowiedzi "zdecydowanie tak" wskaźnik przedszkola jest wyższy o 24,19 % w stosunku do wskaźnika krajowego). Skuteczność działań wychowawczych podejmowanych przez nauczycieli, w tym zakresie, potwierdzają wypowiedzi pracowników niepedagogicznych i dzieci oraz poczynione w trakcie badań obserwacje (zob. tab. 1- 3). Wśród przykładów wskazać można na stosowanie przez dzieci form grzecznościowych, umiejętność wspólnej zabawy i wysłuchania instrukcji do zadania lub zabawy, a także pomaganie sobie nawzajem (przede wszystkim starsze dzieci). Podczas obserwacji zajęć,

zabaw dowolnych oraz innych sytuacji edukacyjnych (np. czynności higieniczno - porządkowych) niewłaściwe zachowania dotyczyły pojedynczych dzieci.

Czy Pana/i zdaniem dzieci w przedszkolu są jasno informowane, jakich zasad postępowania należy przestrzegać? AR

Liczebność: 155

Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy dzieci potrafią zachować się zgodnie z zasadami jakie są im przekazywane? Proszę o uzasadnienie. [WPN] (8384)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	Raczej tak	stosują formy grzecznościowe, gdy przychodzą do przedszkola to witają się przez podanie ręki - to jedna z zasad ustalonych w przedszkolu. Dzieci mają wpojone, że nie wszystkim należy ufać w codziennych kontaktach - widać, że są ostrożne, potrafią zachować dystans do nieznanej, obcej im osoby. Przestrzegają przedszkolnych regulaminów np. dotyczących poruszania się po przedszkolu, potrafią ze sobą współpracować (w miarę rozwoju coraz lepiej), są przyjaźnie do siebie nastawione, lubią się choć, jak to w tym wieku bywa, dochodzi też pomiędzy nimi do sporów, sytuacji konfliktowej ale potrafią przeproszać. W codziennej zabawie, podczas zajęć czy też w szatni lub w jadali widać, że sobie pomagają (np. przy ubieraniu się w szatni), są otwarte na inność - akceptują ją np. gdy w przedszkolu była dziewczynka ciemnoskóra to nie było żadnego problemu z brakiem akceptacji w grupie rówieśniczej i w całym przedszkolu.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy wiecie, jak należy się zachowywać? Jak powinien zachowywać się każdy przedszkolak? (co wolno, a czego nie wolno robić) [WGD] (8330)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	Grupa VI. Dzieci powiedziały, że nie można szczypać, bić, biegać, kopać. Trzeba być grzecznym np. słuchać, zgodnie bawić się, porozumiewać się ze sobą jak każde dziecko chciałoby coś innego (jedno dziecko dodało, że chodzi o kompromis), "trzeba być w zgodzie z innymi".
2	Grupa V. Dzieci wymieniają obowiązujące zakazy: nie wolno się bić, krzyczeć, bujać na krześle, szczypać, łaskotać, pokazywać innym języka. Należy dbać o porządek, zachowywać grzecznie, mówić "dziękuję", "proszę", "przepraszam". Na wycieczce stosować się do zasad: nie hałasować, nie oddalać się od grupy, słuchać pani.

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: Jakie zachowania dzieci są widoczne w trakcie zajęć, swobodnej zabawy i w czasie zajęć na świeżym powietrzu? [OZ] (8388)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 6

Tab.3

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	dzieci bawią się wspólnie	6 / 0	100 / 0
2	dzieci pomagają sobie nawzajem	3 / 3	50 / 50
3	dzieci potrafią się wyciszyć	5 / 1	83.3 / 16.7
4	dzieci potrafią wysłuchać instrukcji do zadania lub zabawy	6 / 0	100 / 0

Obszar badania: Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.

W przedszkolu widoczna jest spójność działań nauczycieli w kształtowaniu właściwych zachowań dzieci i odpowiednim reagowaniu w każdej sytuacji, gdy łamane są normy społeczne.

W Niepublicznym Przedszkolu Sióstr Salezjanek we Wrocławiu nauczycielki wzmacniają zgodne z ogólnie przyjętymi normami społecznymi zachowania dzieci, odpowiednio reagują też we wszystkich sytuacjach, gdy są one łamane. Dowodem potwierdzającym ten sąd są spójne wypowiedzi rodziców (zob. tab. 1), pracowników niepedagogicznych przedszkola (zob. tab. 2), nauczycieli (zob. tab. 3-4) oraz poczynione w trakcie badań obserwacje. Podczas zajęć zorganizowanych oraz zabaw dowolnych nauczycielki stosowały różne pochwały, np. indywidualnie chwaliły dziecko na forum grupy. W sytuacjach zachowań odbiegających od przyjętych w przedszkolu zasad upominały i tłumaczyły dziecku, dlaczego ich postępowanie jest niewłaściwie (np. przerywa wypowiedź innego dziecka, zbyt głośne zachowanie, uszczypnięcie koleżanki, pokazanie języka), niekiedy odwoływały się też do wypracowanego wspólnie "Kodeksu zachowań", w pojedynczych sytuacjach odsuwały dziecko od zabawy z rówieśnikami (np. dziecko samodzielnie pracowało przy stoliku lub miało za zadanie zastanowić się nad swoim postępowaniem i zaproponować sposób rozwiązania problemu).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób w przedszkolu dba się o to, żeby dzieci zachowywały się w oczekiwany (zgodny z normami) sposób? [WR] (2862)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	- system samooceny, wzmocnienia pozytywne na koniec tygodnia	otrzymują wówczas np. uśmiechnięte lub smutne buźki, aniołka w szczególnej sytuacji, są chwalone, dostają nagrody
2	- ustalany jest wspólnie z dziećmi kontrakt grupowy i odwoływanie się do niego	
3	- wspomaganie procesu wychowawczego przez przedszkolnego psychologa	pomoc w rozwiązywaniu trudności np. 1 x w tygodniu zajęcia z grupą i zajęcia indywidualne z dzieckiem),
4	- dbałość o przestrzeganie ustalonych zasad	np. witanie się poprzez podanie ręki
5	- dzieci pełnią dyżury, dbają o porządek, odkładają zabawki na miejsce	
6	- dokarniają ptaki, opiekują się rybką	
7	- do przedszkola zapraszani są przedstawiciele służb, które wspomagają uczenie dzieci zachowywania się zgodnie z normami	np. policjant, ratownik, strażak (prowadzone są rozmowy, pokazy m.in. rozmowy na temat bezpieczeństwa)
8	- katolicki charakter przedszkola sprzyja uczeniu dzieci zachowywania się zgodnie z normami	dzieci uczestniczą w mszach, uczą się np. szacunku do drugiego człowieka, bycia człowiekiem
9	- uczone są postaw altruistycznych	udział w akcji "Dzień Pluszowego Misia", akcja charytatywna dla Domu Samotnej Matki, przekazanie do MOPS-u zabawek, książek.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Co robi się w przedszkolu, aby eliminować niewłaściwe zachowania dzieci? W jaki sposób wzmacnia się właściwe? Czy Państwo jesteście włączani w te działania? Jeśli tak, to w jaki sposób? [WPN] (2869)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	- zatrudniono psychologa który wspiera pracę nauczycieli, pracuje z dziećmi i rodzicami szczególnie w sytuacjach trudnych;	
2	- odpowiednia organizacja pracy;	dzieci, które mają wspólną łazienkę i korzystała z niej całą grupą w innych czasie np. przed posiłkami, po posiłkach, podobnie sytuacja wygląda w szatni - nigdy nie zdarza się, aby do szatni wchodziły dzieci z wszystkich grup - jest to robione wg wcześniejszych ustaleń,
3	- każda grupa ma opracowany własny system nagradzania;	- pochwała ustna lub inna np. znaczek "buźka uśmiechnięta" lub aniołka, są też "słówka na ucho", gdy sprawiają problemy/nie przestrzegają ustalonych zasad otrzymują np. znaczek "smutnej buzi", dzieci uczą się też samooceny własnego zachowania np. w grupie VI w każdy piątek dokonują oceny swojego zachowania za cały tydzień,
4	- każda grupa ma własny kontrakt, do którego nauczyciele odwołują się w różnych sytuacjach, przypominają obowiązujące zasady;	
5	- dzieci uczone są szacunku do każdej osoby i pracy jaką wykonuje;	np. woźna, kucharka,
6	- do przedszkola zapraszani są policjanci, strażacy	pomagają wyposażać i utrzymywać u dzieci wiedzę na temat właściwych zachowań i unikania zagrożeń,
7	- nauczyciele odwołują się do pozytywnych przykładów;	np. z literatury, czy też znanych osób np. świętych
8	- włączanie pracowników niepedagogicznych w proces wychowawczy	rola pracowników niepedagogicznych jest reagowanie w sytuacjach gdy są świadkami niepożądanych zachowań lub też chwalenia, gdy widzą, że dziecko szczególnie pozytywnie się zachowało (przekazują też informacje, w tym zakresie, nauczycielom)

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób w przedszkolu wzmacnia się pożądane zachowania dzieci? [WN] (8380)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	pochwały wobec dzieci, a także wobec rodziców.	
2	przypominanie obowiązujących zasad	
3	zabawy integrujące grupę	
4	wyróżnianie dzieci za pozytywne zachowanie	np. tablica ze znaczkami (uśmiechnięte buźki, aniołki)
5	angażowanie dzieci w akcje charytatywne	np. zbieranie nakrętek, baterii czy zabawek.
6	umożliwianie dzieciom prezentowanie własnych uzdolnień i umiejętności przed rówieśnikami	

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób w przedszkolu reagują Państwo na zachowania niepożądane wychowawczo? [WN] (8379)

Tab.4

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	rozmowa z dzieckiem	
2	odwoływanie się do kontraktu grupowego	
3	wyjaśnianie zaistniałej sytuacji wspólne z dzieckiem i jej ocenianie	
4	rozmowa nauczyciela z rodzicami	
5	włączenie psychologa w rozwiązanie problemu	rozmowa z dzieckiem, rozmowa z rodzicami

Obszar badania: W przedszkolu kształtuje się postawę odpowiedzialności dzieci za działania własne i działania podejmowane w grupie.

Wszystkie nauczycielki inicjują działania zachęcające dzieci do podejmowania decyzji i brania odpowiedzialności za nie.

Z wywiadu z nauczycielami (zob. tab. 1-3) oraz obserwacji zajęć i zabaw dowolnych wynika, że w przedszkolu dużą uwagę przywiązuje się do kształtowania u dzieci odpowiedzialności za działania własne i działania podejmowane w grupie. Wśród przykładów potwierdzających ten sąd wskazać można na ustalanie przez nauczycieli i dzieci tzw. "Kontraktu grupowego" obejmującego katalog norm i zasad, obowiązujących w danej grupie i w przedszkolu, do którego w różnych sytuacjach odwołują się nauczyciele i dzieci. Innym działaniem jest wprowadzenie zasady pełnienia obowiązków dyżurnego (każde dziecko ma wyznaczone miejsce, o które dba w sposób szczególny). Uczenie dzieci podejmowania decyzji często występuje podczas zajęć zorganizowanych, czego ilustracją mogą być wypowiedzi nauczycielek kierowane do dzieci np.: "Tak sobie usiądźcie, abyście widziały tablicę", "Czy ktoś chce zaproponować rytm?" (dot. zabawy ruchowej). Podczas zabaw dowolnych dzieci są samodzielne w wybieraniu sposobu zabawy i kolegi/koleżanki, z którą będą się

bawić. W jednej z grup odnotowano wprowadzenie zasady, że przed przystąpieniem do zabawy dowolnej wybrane dzieci proponują jakimi zabawkami będą się bawić dzieci na początku (3 propozycje zgłaszają dziewczynki i 3 propozycje chłopcy). Dzieci mogą zmienić zabawkę (grę, układankę itp) na inną ale tylko, gdy pierwszą odłożą na miejsce. Przedszkolaki z dwóch najstarszych grup (IV, V) zapytane o to, czy mogą same wybierać zabawy, w które chcą się bawić odpowiedziały, że czasami tak, czasami nie oraz tak, po uzyskaniu zgody nauczycielki (zob. tab. 4).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób w przedszkolu uczy się dzieci, jakich zasad należy przestrzegać? [WN] (8867)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	ustalenie kontraktu grupowego	
2	przybliżanie dzieciom zasad bezpieczeństwa przy wsparciu osób z zewnątrz	np. policjant, ratownik medyczny, strażak
3	odwoływanie się do przykładów literackich i filmowych	
4	dzieci starsze angażowane są do pomocy w opiece nad młodszymi dziećmi	np. w trakcie wspólnych zajęć
5	odgrywanie krótkich scenek ilustrujących obowiązujące normy zachowania	służą temu także przedstawienia teatryku z zewnątrz.
6	organizowanie "tygodnia adaptacyjnego" dla najmłodszych, nowo przyjmowanych dzieci	
7	wspólne obchodzenie urodzin	dzieci składają sobie lub nauczycielom życzenia
8	przykład własny nauczycieli/pracowników przedszkolai	

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób kształtują Państwo odpowiedzialność dzieci za działania własne i działania podejmowane w grupie? [WN] (9843)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	dzieci wspólnie dbają o utrzymanie porządku w sali	
2	ponoszenie konsekwencji za naruszenie obowiązujących zasad	np. są na krótko odsunięte od zabawy w grupie
3	dzieci same oceniają, przy niewielkim udziale nauczyciela, stan porządku w sali	
4	są zachęcane do samodzielnego rozwiązywania sytuacji konfliktowych	

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jakich sytuacjach dzieci mają możliwość dokonania wyboru i podejmowania decyzji? Proszę podać przykłady. [WN] (9844)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	zabawy dowolne	np. mogą wybierać sobie zabawki i sposób w jaki będą się bawić, dobierać osoby do wspólnej zabawy,
2	zajęcia zorganizowane z całą grupą	np. wybierają techniki plastycznej, dokonują wyboru odgrywanej roli w scenie teatralnej,
3	zaspokajanie potrzeb fizjologicznych	
4	zaspokajanie potrzeb żywieniowych	
5	sposób odpoczywania	np. sposób relaksacji, w tym wybór rodzaju słuchanej muzyki

Obszar badania: Podejmowane działania wychowawcze są monitorowane i modyfikowane w razie potrzeb.

W wyniku monitorowania prowadzonych w przedszkolu działań wychowawczych dokonywana jest ich modyfikacja. Wprowadzone w ostatnim okresie zmiany dotyczyły form współpracy z rodzicami oraz wsparcia psychologicznego.

W działaniach wychowawczych przedszkola zauważana jest niekiedy potrzeba ich modyfikowania. Wymienione przez nauczycieli w wywiadzie przykłady dotyczyły pracy z dzieckiem z opinią psychologiczno-pedagogiczną, sposobu rejestrowania i nagradzania zachowań dzieci w grupie, działań adaptacyjnych wobec dzieci nowo przyjętych do przedszkola oraz zaburzeń we współpracy dziecka z grupą. Monitoring działań wychowawczych prowadzony jest przez dyrektora poprzez:

- planowe obserwacje zajęć edukacyjnych (w tym zajęć wyjściowych i wycieczek),
- obserwacje doraźne (zajęć, zabaw w sali i w ogrodzie, czynności samoobsługowych dzieci, czynności organizacyjno-porządkowych),
- sprawozdania z uzyskiwanych efektów pracy, składane dyrektorowi i radzie pedagogicznej przez nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami.

Przykładowe potrzeby, określone w wyniku monitorowania działań wychowawczych, to wdrożenie programu adaptacyjnego "Tydzień dla dzieci" w celu wsparcia dzieci i rodziców w nowej sytuacji związanej z przekraczaniem progu przedszkola oraz zatrudnienie psychologa w celu wsparcia działań wychowawczych przedszkola, m.in. w radzeniu sobie przez dzieci w sytuacjach trudnych emocjonalnie.

W wyniku monitorowania działań wychowawczych wprowadzone zostały w przedszkolu zmiany. Ich przykłady to:

- wprowadzenie w programie adaptacyjnym części dotyczącej stałej obecności rodziców podczas pobytu dziecka w przedszkolu;
- wprowadzenie stałego harmonogramu spotkań z rodzicami, dotyczących m.in. diagnoz i obserwacji;
- zmniejszenie wymiaru godzin psychologa (z całego etatu do 1/2) co podyktowane było relatywnie mniejszym zainteresowaniem rodziców takim wsparciem (zatrudniono logopedę na cały etat).

Obszar badania: W przedszkolu, wspólnie z rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz modyfikuje w razie potrzeb.

Praca wychowawcza przedszkola jest wspólnie z rodzicami analizowana, a w razie potrzeby modyfikowana. Następuje to w drodze indywidualnych kontaktów nauczycieli z rodzicami, jak i na zebraniach rodziców.

Działania wychowawcze - według informacji nauczycieli - są w przedszkolu analizowane, oceniane i modyfikowane z udziałem rodziców. Włączani są oni w ten proces na zebraniach rodziców oraz w indywidualnych kontaktach z nauczycielami, np. w trakcie indywidualnych konsultacji. W ramach ewaluacji wewnętrznej przeprowadzona została wśród rodziców ankieta, dotycząca m.in. wychowawczych działań przedszkola. Rodzice mają też możliwość wyrażenia opinii poprzez swych przedstawicieli, działających w Radzie Rodziców.

Wymienione w ankiecie przez dyrektora przykłady współpracy przedszkola z rodzicami nad analizą działań wychowawczych to:

- zebrania z rodzicami, na których omawiane są m.in. działania wychowawcze;
- kontakty indywidualne dyrektora z rodzicami dla omówienia problemów dotyczących ich dziecka (trudna sytuacja rodzinna, naganne zachowanie dziecka, problemy adaptacyjne dziecka, odroczenie obowiązku szkolnego itp.);
- współpraca z Radą Rodziców;
- stałe konsultacje nauczycieli dla rodziców indywidualne zeszyty kontaktowe z rodzicami, prowadzone przez wychowawców grup;
- współpraca psychologa z rodzicami.

W sytuacjach trudnych wychowawczo organizowane są w przedszkolu spotkania z poszczególnymi rodzicami z udziałem dyrektora, nauczyciela i psychologa.

Skuteczności działań wychowawczych dotyczyły, według informacji rodziców, prowadzone przez nich rozmowy z nauczycielami oraz z psychologiem. Rozmowy te mają charakter objaśniający, czy uzupełniający, gdyż same działania rodzice oceniają jako wystarczające, nie wymagające zmian. Rodzice współuczestniczą w ich realizacji.

Obszar badania: Dzieci wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych.

Wymienione przez dzieci przykłady ich własnych działań, a także zachowania zaobserwowane na zajęciach świadczą o ich dużej samodzielności i odpowiedzialności.

Podczas wywiadu dzieci wymieniły przykłady swych codziennych, stałych obowiązków, realizowanych w przedszkolu. Należą do nich:

- pomaganie w utrzymaniu porządku w sali i w łazience;
- podlewanie roślin w salach;
- opieka nad rybką;
- dokarmianie ptaków w ogródku przedszkolnym;
- pomaganie wychowawczyni w codziennych czynnościach (np. temperowanie kredek).

W przedszkolu - zarówno w poszczególnych salach, jak i na korytarzu - rozwieszone są plakaty, które w formie

graficznej (fotografie, rysunki) przedstawiają obowiązujące w placówce zasady zachowania. Oprócz nich znajdują się tam również normy zachowania, spisane do wiadomości rodziców.

W trakcie zajęć, obserwowanych podczas ewaluacji, nauczyciele przypominali dzieciom o obowiązujących je zasadach zachowania. Dzieci podczas zabawy wykazywały dużą samodzielność w podejmowaniu decyzji. Dało się to zaobserwować zarówno w doborze koleżanek i kolegów do zabawy, w samej zabawie, jak i w wyborze sposobu i momentu odpoczynania. Mniej samodzielności pozostawiano dzieciom w wyborze sposobu pracy na zajęciach, co jednak wynikało z charakteru zajęć, a nie z braku samodzielności dzieci. W większości sytuacji dzieci miały pozostawioną przestrzeń do samodzielności.

Raport sporządzili

- Janusz Wrzał
- Zuzanna Włodyjowska

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

03.02.2015

